

UCHWAŁA NR XXXVI/ /2021
RADY MIASTA ZAMOŚĆ

z dnia 27 września 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 - 2023”

Na podstawie art. 6 ust 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249) Rada Miasta Zamość uchwala, co następuje:

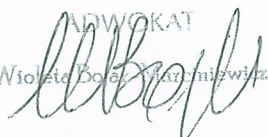
§ 1. Przyjąć „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 - 2023” w treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zamość.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR

Halina Rycak

ADWOKAT

Wioletta Dołęga

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/...../2021
Rady Miasta Zamość
z dnia 27 września 2021 r.

***Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na terenie Miasta Zamość na lata 2021 - 2023***

Akceptuję:

Zastępca Prezydenta Miasta
Anna Maria Antos

Zamość, wrzesień 2021 rok

I. Wstęp

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych generujących patologie, w tym między innymi przemoc domową. Zadania w zakresie ochrony rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej zawarte są w uregulowaniach prawnych na różnym szczeblu, w szczególności w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2020. poz. 218 z późn.zm.).

Program *Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021-2023* uwzględnia rolę i kompetencje poszczególnych instytucji zobligowanych do działania w obszarze przeciwdziałania przemocy i pomocy ofiarom przemocy przypisane gminie i powiatowi.

Głównym celem Programu jest wzmocnienie oraz usystematyzowanie zadań realizowanych przez różne podmioty w tym zakresie oraz zwiększenie ich skuteczności, a także udzielanie szeroko rozumianego wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

Program umożliwi także pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Zamościa

Przemoc w rodzinie jest definiowana jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Jest to zjawisko intencjonalne i nieusprawiedliwione, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i występować jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Jedną z form przemocy jest zaniedbywanie dzieci, rozumiane jako niezaspokojenie ich potrzeb fizycznych i psychicznych.

Przemoc niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednie, jak też dalekosiężne dla osób jej doświadczających (dorosłych, jak i dzieci), często niewidoczne w pierwszym etapie, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania.

Skala przemocy w rodzinie, jako zjawiska zachodzącego w środowisku zamkniętym, jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, oporu ofiar przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne, obawę przed rozpadem związku, przed zachowaniem sprawcy, etc.

Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2020 roku podjął starania w zakresie opracowania diagnozy skali zjawiska przemocy w oparciu o anonimowe badania ankietowe przeprowadzone na terenie Zamościa. W badaniach wzięło udział 217 osób, w tym 142 dzieci, 53 kobiety oraz 22 mężczyzn. Tabela 1 zawiera odpowiedzi wszystkich respondentów, bez podziału na wiek.

Tabela 1. Odpowiedzi ankietowanych w badaniu dotyczącym występowania przemocy w rodzinie

Czy w Twoim domu w bieżącym roku	NIE	TAK	Jeśli TAK, to jaka była częstotliwość zdarzenia	
			RAZ	CZĘŚCIEJ
ktoś kogoś uderzył	182	35	20	15
%	83,87	16,13	57	43
ktoś komuś wykręcał ręce?	198	19	7	12
%	91,24	8,76	37	63
ktoś kogoś dusił?	200	17	6	11

%	92,17	7,83	35	65
ktoś kogoś kopał?	187	30	13	17
%	86,18	13,82	43	57
ktoś kogoś spoliczkował?	195	22	6	16
%	89,86	10,14	27	73
ktoś kogoś wyzywał?	155	62	13	49
%	71,43	28,57	21	79
ktoś komuś groził?	172	45	26	19
%	79,26	20,74	58	42
ktoś kogoś kontrolował?	157	60	36	24
%	72,35	27,65	60	40
ktoś komuś ograniczał kontakty?	174	43	28	15
%	80,18	19,82	65	35
ktoś kogoś krytykował?	153	64	19	45
%	70,51	29,49	30	70

Oprac. MCPR, 2021

Z analizy danych wynika, iż najczęściej występującą formą przemocy fizycznej w rodzinie jest uderzanie (16,13% odpowiedzi) oraz kopanie (13,82% odpowiedzi). Natomiast wśród form przemocy psychicznej najczęściej wymieniano krytykowanie (29,49% badanych) oraz wyzywanie (28,57% badanych). Poniższa tabela zawiera odpowiedzi wyłącznie respondentów w wieku do 18 roku życia.

Tabela 2. Odpowiedzi nieletnich ankietowanych w badaniu dotyczącym występowania przemocy w rodzinie

czy w Twoim domu w bieżącym roku	NIE	TAK	Jeśli TAK, to jaka była częstotliwość zdarzenia	
			RAZ	CZĘŚCIEJ
ktoś kogoś uderzył	118	24	15	9
%	83,10	16,9	63	37
ktoś komuś wykręcał ręce?	130	12	3	9
%	91,55	8,45	25	75
ktoś kogoś dusił?	131	11	4	7
%	92,25	7,75	36	64
ktoś kogoś kopał?	122	20	7	13
%	85,92	14,08	35	65
ktoś kogoś spoliczkował?	127	15	3	12
%	89,44	10,56	20	80
ktoś kogoś wyzywał?	97	45	8	37
%	68,31	31,69	18	82
ktoś komuś groził?	111	31	17	14
%	78,17	21,83	55	45
ktoś kogoś kontrolował?	102	40	22	18
%	71,83	28,17	55	45
ktoś komuś ograniczał kontakty?	112	30	17	13
%	78,87	21,13	57	43
ktoś kogoś krytykował?	105	37	9	28
%	73,94	26,06	24	76

Oprac. MCPR, 2021

Z analizy danych wynika, iż najczęściej występującą formą przemocy fizycznej stosowanej wobec dzieci w rodzinie jest uderzanie (16,9% odpowiedzi) oraz kopanie (14,08% odpowiedzi). Natomiast wśród form przemocy psychicznej najczęściej wymieniano wyzywanie (31,69% badanych) oraz kontrolowanie (28,17% badanych). Częstotliwość występowania niektórych przemocowych zachowań wobec dzieci jest bardzo duża (ok. 80%), co może być związane ze stosowanymi przez rodziców metodami wychowawczymi.

W anonimowych badaniach pytano także o to, do kogo zwróciłby się respondent po pomoc w sytuacji przemocy domowej.

Tabela 3. Deklarowane przez ankietowanych zaufanie do innych, w podziale na wiek

	Brak odpowiedzi, odpowiedź „do nikogo” lub równoważna	Deklarowanie zaufania	Instytucje	Wyłącznie instytucje	Osoby znajome, w tym rodzina	Wyłącznie osoby znajome, w tym rodzina
142 osoby do 18 roku życia	62	80	49	36	44	31
%	43,66	56,34	61	45	55	39
75 osób powyżej 18 lat	42	33	30	28	5	3
%	56	44	91	85	15	9

Oprac. MCPR, 2021

Z analizy danych zawartych w Tabeli 3 wynika, iż dzieci deklarują wyższy poziom zaufania osobom znajomym niż instytucjom. Natomiast dorośli w sytuacji doświadczania przemocy w zdecydowanej większości deklarowali gotowość skorzystania z pomocy instytucjonalnej. Niepokojący jest wynik dotyczący deklarowania braku zaufania komukolwiek w sytuacji doświadczania przemocy w obu grupach respondentów. Sytuacja taka jest niekorzystna z punktu widzenia udzielania skutecznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Sprzyja natomiast utrwalaniu zachowań przemocowych w rodzinach i unikaniu ponoszenia konsekwencji za takie zachowania przez osoby stosujące przemoc. Dlatego istotnym elementem podejmowanych w ramach Programu działań jest realizacja lokalnych kampanii podnoszących świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy oraz obalania mitów i stereotypów dotyczących tego zjawiska. Przemoc rodzinna, której świadkami są dzieci, destruktywnie wpływa na ich rozwój emocjonalny, jest przyczyną późniejszych zaburzeń zachowania przybierających postać agresywnych i często okrutnych zachowań wobec ludzi i zwierząt, którym towarzyszą m.in.: złość, zachowania przestępcze, wagarowanie. U dzieci będących ofiarami i świadkami przemocy domowej zwiększa się ryzyko pojawienia się w przyszłości problemów związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że takie dzieci w przyszłości będą częściej sięgały po alkohol i stosowały przemoc wobec swoich partnerów.

Biorąc pod uwagę wyniki badań ankietowych, liczbę uzyskanych odpowiedzi oraz założenia metodologiczne, nie można przełożyć wyników badania na całą populację mieszkańców Zamościa. Natomiast można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż co najmniej 5% dzieci w rodzinach na terenie Zamościa jest ofiarami przemocy fizycznej, a od 8% do 17% dzieci, jest zagrożonych taką przemocą. W przypadku przemocy psychicznej wskaźniki są znacząco wyższe, gdyż osiągają wartość od 21% do 31% dzieci zagrożonych występowaniem przemocy psychicznej ze strony rodziców. Dlatego istotnym kierunkiem jest realizowanie działań, w formie warsztatów odnośnie prawidłowych metod wychowawczych oraz obalanie stereotypów stanowiących źródło nieprawidłowych oddziaływań rodzicielskich.

Ważnym elementem diagnozy problemu przemocy w rodzinie na terenie Zamościa jest analiza danych zawartych w Niebieskich Kartach, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu, ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura Niebieskiej Karty konsoliduje działania różnych służb w celu przerwania przemocy w rodzinie w przypadku jej występowania. Rozpoczęcie procedury następuje w wyniku wypełnienia formularza Niebieskiej Karty przez jeden z pięciu uprawnionych ustawowo podmiotów tj. Policję, ośrodek pomocy społecznej, komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia i placówki oświatowe. Wypełnienie formularza następuje w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia o występowaniu przemocy w rodzinie w trakcie wykonywania czynności służbowych lub zawodowych.

Tabela 4. Liczba Niebieskich Kart założonych przez poszczególne podmioty

rok	KMP	MCPR	OIK	oświata	MKRPA	ochrona zdrowia	ogółem
2018	230	5	3	4	2	1	245
2019	190	7	4	3	2	1	207
2020	179	8	1	3	1	3	195

Oprac. ZI, 2021

Jak wynika z powyższego zestawienia, najczęściej Niebieskie Karty są wypełniane przez funkcjonariuszy Policji. Można wymienić trzy sytuacje, których Policja zakłada Niebieską Kartę. Po pierwsze w wyniku przeprowadzania interwencji w miejscu zamieszkania rodziny przez funkcjonariuszy Wydziału Patrolowo-Interwencyjnego. Po drugie w wyniku zgłoszenia do dzielnicowego Wydziału Prewencji, problemu doświadczania przemocy. I po trzecie, w trakcie składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w Wydziale Kryminalnym.

Tabela 5. Dane dotyczące liczby osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie na podstawie Niebieskich Kart A

	2018	2019	2020
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku	245	207	195
Liczba rodzin, w których została założona NK w danym roku	193	171	165
Liczba osób w rodzinach	632	527	484
Liczba dzieci w rodzinach	145	122	117
% z wszystkich procedur - rodziny, w których została założona więcej niż 1 NK	21%	17%	15%
Liczba NK, w których wskazano na problem alkoholowy	174	140	124
% z wszystkich procedur	71%	68%	64%
Osoby wskazane jako dotknięte przemocą			
I. NK, w których wskazano kobiety	187	161	165
% z wszystkich procedur	76%	78%	85%
I. NK, w których wskazano dzieci	19	15	11
% z wszystkich procedur	8%	7%	6%
I. NK, w których wskazano mężczyzn	39	31	19
% z wszystkich procedur	16%	15%	9%
Osoby wskazane jako stosujące przemoc			
I. NK, w których wskazano kobiety	28	23	14
% z wszystkich procedur	11%	11%	7%
I. NK, w których wskazano mężczyzn	217	184	181
% z wszystkich procedur	89%	89%	93%

Oprac. ZI, 2021

Analiza danych dotyczących Niebieskich Kart zakładanych w latach 2018-2020 wskazuje na pewne powtarzające się tendencje. Maleje liczba zakładanych Kart, zmniejsza się także liczba rodzin, w których prowadzona jest więcej niż jedna procedura. Maleje liczba Niebieskich Kart, w których osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie są dzieci i mężczyźni. Zmniejsza się także liczba Niebieskich Kart, w których wskazano na występowanie problemu alkoholowego. Natomiast wzrasta odsetek procedur, w których jako osoby doświadczające przemocy wskazane są kobiety. Obserwowane w Zamościu trendy odbiegają od danych z Polski.

Tabela 6. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie odnotowanych na terenie Polski przez Policję w latach 2018 - 2020.

	2018		2019		2020	
• kobiety	65 057	73,82%	65 195	74,06%	62 866	73,5%
• małoletni	12 404	14,07%	12 161	13,81%	11 787	13,78%
• mężczyźni	10 672	12,11%	10 676	12,13%	10 922	12,76%

Oprac. MCPR, na podstawie www.statystyka.policja.pl, 2021

Z porównania danych zawartych w Tabeli 6 i Tabeli 5 w zakresie proporcji poszczególnych kategorii osób w ogólnej liczbie Niebieskich Kart wynika, iż na terenie Zamościa procent Niebieskich Kart, w których osobami, wobec których występuje podejrzenie, iż doświadczają przemocy w rodzinie, są dzieci, jest dwukrotnie niższy niż w skali kraju. Taka rozbieżność danych może sugerować, iż mieszkańcy Zamościa mają wysoki poziom akceptacji dla zachowań przemocowych wobec dzieci oraz pozostawiania sposobu oddziaływania na dzieci w całkowitej gestii rodziców.

Formularz Niebieskiej Karty umożliwia gromadzenie danych dotyczących rodzajów i form stosowanej przemocy.

Tabela 7. Dane dotyczące rodzajów przemocy występujących w Niebieskich Kartach

	2018		2019		2020	
liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku	245	% wszystkich	207	% wszystkich	195	% wszystkich
PRZEMOC FIZYCZNA						
popychanie	140	57,14	117	56,52	118	60,51
uderzanie	124	50,61	92	44,44	85	43,59
wykręcanie rąk	50	20,41	40	19,32	32	16,41
duszenie	31	12,65	30	14,49	20	10,26
kopanie	44	17,96	33	15,94	30	15,38
policzkowanie	61	24,90	44	21,26	33	16,92
PRZEMOC PSYCHICZNA						
izolacja	34	13,88	29	14,01	28	14,36
wyzwiska	185	75,51	181	87,44	187	95,90
ośmieszanie	127	51,84	113	54,59	129	66,15
groźby	106	43,27	98	47,34	90	46,15
kontrolowanie	77	31,43	58	28,02	67	34,36
ograniczanie kontaktów	58	23,67	41	19,81	47	24,10
krytykowanie	143	58,37	126	60,87	144	73,85
poniżanie	134	54,69	133	64,25	146	74,87
demoralizacja	26	10,61	16	7,73	12	6,15
ciągle niepokojenie	113	46,12	114	55,07	120	61,54
PRZEMOC SEKSUALNA						
zmuszanie do obcowania	7	2,86	7	3,38	8	4,10
INNE RODZAJE ZACHOWAŃ						
niszczenie mienia	56	22,86	49	23,67	38	19,49
zabór mienia	31	12,65	23	11,11	22	11,28

groźby karalne	50	20,41	57	27,54	51	26,15
zmuszanie do picia alkoholu	5	2,04	6	2,90	1	0,51
zmuszanie do zażywania środków psychoaktywnych	0	0,00	2	0,97	1	0,51
inne	5	2,04	13	6,28	21	10,77

Oprac. ZI, 2021

Każdego roku oprócz procedur na bieżąco zakładanych przez uprawnione podmioty, realizowane są procedury w rodzinach, w których rozpoczęto prowadzenie indywidualnej pracy w latach poprzednich.

Tabela 8. Dane dotyczące prowadzonych procedur Niebieskiej Karty

Liczba procedur Niebieskiej Karty:	2018	2019	2020
• założonych w danym roku	245	207	195
• kontynuowanych z lat poprzednich	54	109	78
• w sumie prowadzonych w danym roku	299	316	273
• liczba rodzin objętych procedurą	253	220	215

Oprac. ZI, 2021

Liczba prowadzonych każdego roku procedur Niebieskiej Karty nie wskazuje na liczbę osób ani rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, gdyż w ewidencji Zespołu znajdują się rodziny, w których założonych zostało kilka Niebieskich Kart lub osoba wskazana w jednej procedurze jako pokrzywdzona, w kolejnej występuje jako stosująca przemoc. Niebieskie Karty są najczęściej wypełniane przez funkcjonariuszy Policji w trakcie interwencji domowej. W takiej sytuacji często nie jest możliwe sporządzenie prawidłowego rozeznania sytuacji i oceny czy w rodzinie dochodzi do przemocy, czy jest to awantura domowa, w której mają miejsce zachowania agresywne lub oskarżenia o takie zachowania. Dlatego nie wszystkie rodziny, w których została wszczęta procedura, są dotknięte przemocą. Na taki wniosek wskazuje m.in. zestawienie zamkniętych procedur wraz ze wskazaniem powodu ich zakończenia.

Tabela 9. Dane dotyczące zakończonych procedur Niebieskiej Karty

	2018	2019	2020
Liczba zamkniętych procedur Niebieskiej Karty	216	204	125
z powodu: braku podstaw do podejmowania działań	157	117	67
% wszystkich zamkniętych procedur	73%	57%	54%
z powodu: ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy	59	87	58
% wszystkich zamkniętych procedur	27%	43%	46%

Oprac. ZI, 2021

Analiza danych zawartych w Tabeli 8 wskazuje, iż w kolejnych latach zmniejszała się liczba Niebieskich Kart zakładanych w sytuacji barku zasadności podejmowania działań. Zmiana ta może wskazywać na wzrost wiedzy i kompetencji przedstawicieli służb i instytucji w zakresie diagnozowania występowania przemocy w rodzinie i podejmowania działań w ramach procedury Niebieskiej Karty.

Biorąc pod uwagę zebrane informacje, można stwierdzić, iż analiza Niebieskich Kart wpływających do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, nie pozwala na jednoznaczne zdiagnozowanie skali zjawiska przemocy na terenie miasta oraz określenie odsetka populacji rodzin dotkniętych przemocą.

III. Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie

Przemoc domowa jest zjawiskiem szkodliwym i polega na wykorzystywaniu siły i przewagi wobec osób słabszych, naruszającym ich prawa i powodującym szkody psychiczne, fizyczne i moralne. Jest procesem charakteryzującym się swoistym przebiegiem i dynamiką relacji opisanym poprzez cykle przemocy i specyficzne dla niej mechanizmy psychologiczne. Zachowania ofiar i strategie radzenia sobie z przemocą są wynikiem działania czynników podmiotowych i sytuacyjnych. Przypisywanie nieracjonalności osobom doznającym przemocy jest uproszczeniem prowadzącym do krzywdzących ocen i wtórnej wiktymizacji. Rozumienia psychologicznych mechanizmów uwikłania ofiar w relacje ze sprawcą, w tym zachowań przyczyniających się do podtrzymywania przemocy, nie należy utożsamiać z odpowiedzialnością za przemoc w związku. Odpowiedzialność prawną i moralną za stosowanie przemocy ponosi sprawca czynu. Stosowanie przemocy nie może być usprawiedliwiane prowokacją czy zachowaniem ofiary. Priorytetem w działaniach związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest kwestia bezpieczeństwa. Przy dokonywaniu diagnozy, planowaniu i realizacji działań, szczególnie interwencyjnych i prawnych, należy ocenić realne poczucie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych, a w przypadku jego braku podjąć działania na rzecz jego zapewnienia.

Warto podkreślić, iż zjawisko przemocy domowej jest tolerowane i wzmacniane poprzez postawy oparte na stereotypach kulturowych, społecznych i obyczajowych (dotyczących między innymi: płci, ról społecznych, rasy, orientacji seksualnej), które przyczyniają się do wiktymizujących postaw wobec osób pokrzywdzonych.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym, co pociąga za sobą konieczność zapewnienia osobom pokrzywdzonym pomocy o charakterze interdyscyplinarnym i kompleksowym. Działania pomocowe, szczególnie inwencyjne i prawne, powinny być Wojewódzki planowane i realizowane w oparciu o współpracę służ i instytucji, z wykorzystaniem ich uprawnień, możliwości i kompetencji. Planowanie działań musi przebiegać we współpracy z osobami krzywdzonymi, z poszanowaniem ich poziomu gotowości i tempa zmian, aby wzmocnić poczucie podmiotowości i wpływu tych osób.

Celem działań skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie jest ograniczenie zjawiska przemocy poprzez zapewnienie systemowego wsparcia i pomocy w rozwiązaniu trudnej sytuacji, a przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa, autonomii i ochrona dobra tych osób. Jednym z ważniejszych oddziaływań jest praca nad zmianą postaw osób doznających przemocy wobec tego zjawiska, uznanie swojej sprawczości, a także zwiększenie zaufania do proceduralnych metod przeciwdziałaniu przemocy. Formułą umożliwiającą realizację wyżej wymienionych działań jest ich interdyscyplinarność obejmująca:

- diagnozę sytuacji osób znajdujących się w sytuacji kryzysu związanego z przemocą w rodzinie,
- tworzenie wspólnego rozumienia sytuacji rodziny, wykorzystanie zasobów rodziny/osób,
- ustalanie priorytetów,
- planowanie działań i form pomocy,
- podział zadań i ich realizację, uwzględnienie woli, gotowości i bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych

Wsparcie udzielane przez osoby pomagające, to szereg działań odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby osoby krzywdzonej, który będzie ujmowany w formułę „Indywidualnego planu pomocy dla osoby doznającej przemocy”. Plan pomocy będzie opracowany we współpracy z osobą doznającą przemocy i będzie brać pod uwagę jej zasoby (społeczne, ekonomiczne itp.) oraz zawierać jasno sprecyzowane, realistyczne cele i możliwość ich realizacji przez osobę uwikłaną w przemoc. Plan będzie zawierać:

- jasno sprecyzowane, realistyczne cele,
- określone metody działania,
- określony czas pomocy.

Poszczególne elementy Planu będą realizowane przez wskazanych członków grupy roboczej.

Istotne dla prawidłowej realizacji zadań w zakresie wspierania osób krzywdzonych jest zacieśnienie i uregulowanie współpracy z zespołami interdyscyplinarnymi funkcjonującymi w ościennych gminach, zwłaszcza w zakresie udzielania adekwatnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania mające na celu ochronę osób przed krzywdzeniem będą realizowane w oparciu o Wojewódzki ramowy Program ochrony dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

IV. Zasoby instytucjonalne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Zamościa

Na terenie Zamościa funkcjonuje wiele podmiotów udzielających zróżnicowanych form pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Nazwa instytucji	Zakres działalności
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu ul. Kilińskiego 32</p>	<ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, socjalne, • hostel (całodobowo), • Grupa wsparcia dla Kobiet Doznających Przemocy w Rodzinie, • realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, • działania edukacyjne indywidualne i grupowe skierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie, • programy terapeutyczne i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, • wydawanie i upowszechnianie informatorów o lokalnych zasobach, • realizacja lokalnych kampanii dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
<p>Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu ul. Lwowska 57</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc finansowa, rzeczowa, praca socjalna – poradnictwo socjalne, • udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, • poradnictwo psychologiczne.
<p>Komenda Miejska Policji ul. Wyszyńskiego 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań interwencyjnych, • monitorowanie stanu bezpieczeństwa osób i rodzin, • informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie o skutkach stosowania przemocy oraz motywowanie ich do zmiany zachowań, • wszczynanie postępowań karnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
<p>Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Nr 1 ul. Okrzei 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne, • wsparcie psychologiczno- pedagogiczne,

	<ul style="list-style-type: none"> • terapia dziecka i rodziny
<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Rynek Wielki 13 p. 201</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie osób uzależnionych do leczenia, • podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenie zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się w leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, • udzielenia informacji i wsparcia.
<p>Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia ul. Wielka 101 22-630 Tyszowce Powiat: Tomaszowski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpłatny pobyt okresowy (do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia) dla 25 osób z terenu województwa lubelskiego, • specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, pedagogiczne, socjalne, terapeutyczne, medyczne.
<p>Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego ul. Partyzantów 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne poradnictwo psychiatryczne, psychologiczne, terapeutyczne;

Oprócz wyżej wymienionych jednostek, na terenie Zamościa funkcjonuje powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zamość z dnia 15 czerwca 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na koniec 2020 roku w skład Zespołu wchodziła przedstawiciele nw. podmiotów:

- Komenda Miejska Policji w Zamościu,
- Miasto Zamość,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- Sąd Rejonowy w Zamościu,
- Zamojski Szpital Niepubliczny Sp. z o.o. w Zamościu,
- Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego,

Zadania Zespołu wynikają z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i należą do nich:

- koordynacja realizacji procedury Niebieskiej Karty,
- koordynacja współpracy z podmiotami z terenu Zamościa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie problemu przemocy rodzinie,
- podejmowanie wszelkich działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu prowadzenia indywidualnej pracy w rodzinie, w której została założona Niebieska Karta, Zespół powołuje grupy robocze. Skład grupy jest dostosowany do sytuacji rodziny i zazwyczaj wchodzi do niej: pracownik socjalny MCPR, dzielnicowy KMP, psycholog OIK, a także przedstawiciel MKRPA, oświaty oraz kuratorzy SR.

Analiza zasobów instytucjonalnych ukazuje, iż na terenie Zamościa jest niewiele organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Dlatego istotnym kierunkiem w ramach Programu powinno być włączenie podmiotów niepublicznych do współpracy w celu skuteczniejszej ochrony osób przed krzywdzeniem.

V. Cele Programu

Głównym celem niniejszego Programu jest:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie miasta Zamość.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy w rodzinie, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieska Karta” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy.

VI. Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:

obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:

obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

VII. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

1. ogółu społeczności lokalnej miasta Zamość, w tym osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. osób doświadczających przemocy w rodzinie,
3. osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. świadków przemocy w rodzinie,
5. służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VIII. Realizatorzy Programu

1. Komenda Miejska Policji w Zamościu
2. organizacje pozarządowe działające na terenie Zamościa
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zamościu
5. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
6. placówki ochrony zdrowia
7. placówki oświatowe z terenu Zamościa
8. Prokuratura Rejonowa w Zamościu
9. Sąd Rejonowy w Zamościu
10. Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

IX. Akty prawa krajowego oraz programy wieloletnie

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021,
2. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (kontynuacja WPPPwR na lata 2017-2020);

X. Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy lokalnego społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Zamościa, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Wskaźniki:

- liczba opracowanych diagnoz,

Termin realizacji: 2021-2023

Kierunki działań:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2021-2023.

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich (art. 9 ust. 1 ustawy).

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba podjętych inicjatyw,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023

1.2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych działań,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023

Kierunki działań:

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Rodzaje działań:

1.3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy) oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób, którym udzielono porady.

Termin realizacji: 2021-2023

Kierunki działań:

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 ustawy)

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy)

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,

Wskaźniki:

- liczba realizowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023

Obszar:

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy.

Rodzaje działań:

2.1.1. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych,
- liczba spotkań grup roboczych,

Termin realizacji: 2021-2023.

2.1.2. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023

Kierunki działań:

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych,

Termin realizacji: 2021-2023.

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach indywidualnych,

- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach grupowych.
Termin realizacji: 2021-2023.

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

Realizatorzy zadania:

- przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup roboczych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „NK - A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- liczba wypełnionych formularzy „NK - A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej i seksualnej;
- liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba wypełnionych formularzy „NK-C”.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.3. Realizacja form pomocy programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym w uzasadnionych przypadkach działania na rzecz reintegracji rodzin.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej),
- liczba grup terapeutycznych,
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,
- liczba grup wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodku interwencji kryzysowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy w ośrodku interwencji kryzysowej.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań

Realizatorzy zadania:

- Sąd Rejonowy w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań,
- liczba dzieci przesłuchiowanych w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.7. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023.

2.3.8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych.

Realizatorzy zadania:

- Urząd Miasta w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- liczba lokali socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w pierwszej kolejności.

Termin realizacji: 2021-2023.

Kierunki działań:

2.4. Monitoring działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała,
- liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023.

Obszar:

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzenie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań:

3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- corocznie aktualizowane na stronie internetowej Miasta Zamość informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.1.2. Przesyłanie zaktualizowanego informatora, o którym mowa w pkt 3.1.1., właściwemu miejscowo Prezesowi Sądu Rejonowego, Prokuratorowi Rejonowemu, Komendantowi Miejskiej

Policji oraz komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów, przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2., w podległych im pionach organizacyjnych.

Realizatorzy zadania:

- Sąd Rejonowy w Zamościu,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- Komenda Miejska Policji w Zamościu,
- Żandarmeria Wojskowa w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych informatorów w wersji papierowej lub/i elektronicznej,

- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia.

Termin realizacji: 2021-2023.

Kierunki działań:

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

3.2.1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
 - Komenda Miejska Policji w Zamościu,
 - placówki ochrony zdrowia,
 - placówki oświatowe,
 - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zamościu,
 - Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
 - Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- oraz utworzone przez Zespół grupy robocze.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie,

- liczba wypełnionych formularzy „NK - D”.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.2.2. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2021-2023.

Kierunki działań:

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

3.3.1. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.3.2. Zapewnienie dostępu do programu korekcyjno-edukacyjnego przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- dostępność do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.3.3. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki: coroczne raporty wskazujące:

- liczbę podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- liczbę osób przystępujących do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- liczbę osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.3.4. Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie,

Termin realizacji: 2021-2023.

Kierunki działań:

3.4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

Rodzaje działań:

3.4.1. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych,
- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne.

Termin realizacji: 2021-2023.

3.4.2. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno-terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021.

Kierunki działań:

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi.

Rodzaje działań:

3.5.1. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu

Wskaźniki:

- liczba programów wspierających,
- liczba osób uczestniczących w programach wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023.

Obszar:

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.1.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych,
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021-2023.

4.2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego.
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych

Termin realizacji: 2021-2023.

XI. Wdrażanie i monitorowanie programu

Istotnym elementem wdrażania *Programu* jest stosowanie monitoringu i ewaluacji, które umożliwiają analizę stopnia osiągnięcia zakładanych celów, a także wskazują niezbędne działania, jakie należy podjąć, aby te cele osiągnąć. Wymienione procesy zwiększają również efektywność podejmowanych działań. Monitoring *Programu* polega na bieżącej obserwacji i analizie wdrażania celów strategicznych oraz ocenie czy zakładane wartości wskaźników są osiągnięte.

Podczas opracowywania *Programu* oraz zgodnie z zasadami logiki interwencji ustalono, że najlepszym pod względem metodologicznym rozwiązaniem będzie zastosowanie powiązania przyjętych celów operacyjnych z konkretnymi wskaźnikami produktu. Wskaźniki produktu, jako efekty materialne, zostały określone ilościowo poprzez wskazanie wartości bazowej i docelowej. Za wartość bazową wskaźnika przyjęto wielkość określającą stan osiągnięty w 2019 i 2020 roku. Wskaźnik docelowy to wartość, która ma zostać osiągnięta w każdym roku realizacji *Programu*. Dzięki takiemu rozwiązaniu, ocena stopnia realizacji poszczególnych celów operacyjnych jest przedstawiona w sposób przejrzysty i czytelny.

Cel	Nazwa celu	Wskaźnik	Wartość wskaźnika				
			Bazowa		Docelowa		
			2019	2020	2021	2022	2023
Cel główny	Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz	liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”	220	215	210	205	200
		liczba osób, które skorzystały ze	196	216	210	205	200

	zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie miasta Zamość	wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy					
Cel 1	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba realizowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	1	1	1	1	1
Cel 2	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	liczba ogółem sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A”	207	195	185	175	165
		liczba ogółem porządzonych formularzy „Niebieska Karta-C”	71	75	73	71	69
Cel 3	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	liczba osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczących w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	16	15	15	16	17
		liczba osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych	0	0	0	1	2
		liczba sporządzonych ogółem formularzy „Niebieska Karta-D”	48	35	40	40	40
Cel 4	Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	liczba osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc oddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego (superwizja, coaching, grupy wsparcia)	8	7	8	9	10

Istotnym czynnikiem warunkującym skuteczność wdrażanych w ramach *Programu* działań jest współpraca pracowników jednostek administracji samorządowej, Policji, sądów, placówek ochrony zdrowia i oświaty, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym skutkiem.

Monitorowanie realizacji *Programu* i osiągnięcia założonych celów będzie odbywać się w trakcie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w skład, którego wchodzi przedstawiciele większości podmiotów zaangażowanych w realizację *Programu*. Na spotkania Zespołu w miarę potrzeb będą mogli być zapraszani przedstawiciele innych podmiotów zaangażowanych w realizację zadań ujętych w *Programie*. Istotnym etapem wdrażania *Programu* będzie możliwość wprowadzania zmian na podstawie uwag, propozycji i wniosków realizatorów.

Monitorowanie i ewaluacja *Programu* będzie procesem systematycznego zbierania informacji o efektach wdrażania zadań. Monitoring ma na celu zapewnienie prawidłowości i wydajności wdrażanych działań, może być również podstawą formułowania zmian w dokumencie, bądź planowania nowych zadań. Formą monitorowania postępu realizacji założonych celów będzie sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w realizację *Programu*. Zakłada się, iż sprawozdania z osiągnięcia założonych w *Programie* wskaźników podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów wraz z ewentualną propozycją ewaluacji *Programu* będą składać do dnia **31 stycznia** każdego roku do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, które jest koordynatorem *Programu*.

Kompleksowe sprawozdanie z realizacji *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 – 2023* będzie przedkładane do akceptacji Prezydentowi Miasta Zamość do **końca lutego** każdego roku.

XII. Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację zadań ujętych w Programie pochodzić będą m.in. ze środków budżetu Miasta, w ramach realizacji bieżących zadań poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Zamość i miejskich jednostek budżetowych zaplanowanych na dany rok, w tym z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto program finansowany będzie z dotacji uzyskanych z budżetu państwa, środków pozabudżetowych pozyskanych jako dotacje i granty na realizację projektów finansowanych z funduszy europejskich oraz w ramach własnych środków posiadanych przez organizacje pozarządowe realizujące zadania programu.

XIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia udzielanego osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź doświadczających przemocy,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym rozwój:
 - programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych,
 - programów psychologiczno – terapeutycznych,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób ją stosujących.

XIV. Wzór rocznego sprawozdania

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

1.1. Poszerzenie wiedzy lokalnego społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Zamościa, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą	- liczba opracowanych diagnoz		ZI

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych	- liczba lokalnych kampanii społecznych		ZI, PPP Nr 1, OIK
1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	- liczba podjętych inicjatyw		OIK
	- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie		OIK
1.2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	-liczba zrealizowanych działań		MCPR
	- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie		MCPR

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
1.3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grupy ryzyka, np. małoletnich w ciąży	- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,		OIK, MCPR, PPP Nr 1
	- liczba osób, którym udzielono porady		OIK, MCPR, PPP Nr 1

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
1.4.1. Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	liczba realizowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie		MCPR

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji gminnych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
2.1.1. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,		ZI
	- liczba funkcjonujących grup roboczych,		ZI
	- liczba spotkań grup,		ZI
2.1.2. Nawiązywanie i wzmocnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie		MCPR

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej	- liczba opracowanych materiałów informacyjnych		OIK
2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach indywidualnych		OIK
	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach grupowych		OIK

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „NK - A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,		ZI
	- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,		ZI
	- liczba wypełnionych formularzy „NK - A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”,		ZI
	- liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej i seksualnej;		ZI
	- liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”		ZI
	- liczba osób doświadczających przemocy w		ZI

	rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,		
	- liczba wypełnionych formularzy „NK-C”.		ZI
2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego w danej instytucji, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość,		OIK, MCPR, PPP Nr 1
	- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych.		OIK
2.3.3. Realizacja form pomocy programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym w uzasadnionych przypadkach działania na rzecz reintegracji rodzin.	- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie		OIK
	- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych osób dotkniętych przemocą w rodzinie		OIK
	- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej)		OIK, PPP Nr 1
	- liczba grup terapeutycznych		OIK
	- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,		OIK
	- liczba grup wsparcia,		OIK
	- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.		OIK
2.3.4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	- liczba miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej		OIK
	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej,		OIK
	- liczba lokalnych telefonów zaufania		OIK
2.3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	- liczba rozmów i interwencji.		OIK
	- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań		SR

2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie	- liczba dzieci przesłuchiwanym w przyjaznych pokojach przesłuchań		SR
	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie		MCPR
2.3.7. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a	- liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		UMZ
2.3.8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych	- liczba lokali socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w pierwszej kolejności		UMZ

2.4. Monitoring skuteczności działań pomocowych

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
2.4.1. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie		ZI
	- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań		ZI
	- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała		ZI

	- liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.		ZI
--	---	--	----

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzenie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie	- corocznie aktualizowane na stronie internetowej Miasta Zamość informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie.		OIK
3.1.2. Przesyłanie zaktualizowanych informatorów, o których mowa w pkt 3.1.1., właściwemu miejscowo prezesowi sądu rejonowego, prokuratorowi rejonowemu, komendantowi miejskiej Policji oraz komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca	- przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej		OIK
3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów, przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2., w podległych im pionach organizacyjnych	- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych informatorów w wersji papierowej i elektronicznej		OIK
	- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia.		SR, KMP, ŻW, PR,

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
3.2.1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	- liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie		ZI
	- liczba wypełnionych formularzy „NK - D”.		ZI
3.2.2. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc		ZI

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
3.3.1. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych	- liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.		OIK
3.3.2. Zapewnienie dostępu do programu korekcyjno-edukacyjnego przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach	- dostępność do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym		OIK
3.3.3. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	- liczbę podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych		OIK
	- liczbę osób przystępujących do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych		OIK

	- liczbę osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, w podziale na płeć		OIK
3.3.4. Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie, w podziale na płeć		OIK

3.4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
3.4.1. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	- liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie		OIK
	- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych		OIK
	- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne		OIK
3.4.2. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno-terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie		OIK

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
-----------------	-----------	-------------------	------------------------

3.5.1. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	- liczba programów wspierających		OIK
	- liczba osób uczestniczących w programach wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie		OIK

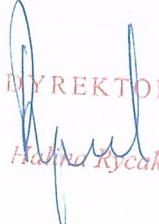
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Podmiot odpowiedzialny
4.1.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych		MCPR, OIK
	- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie		MCPR, OIK
4.1.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grupy wsparcia	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego		MCPR, OIK
	- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych		MCPR, OIK
	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych		MCPR, OIK

Wykaz skrótów:

1. MCPR	- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
2. OIK	- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu
3. KMP	- Komenda Miejska Policji w Zamościu
4. SR	- Sąd Rejonowy w Zamościu
5. PPP Nr 1	- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu
6. ZI	- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
7. ŻW	- Żandarmeria Wojskowa oddział w Zamościu
8. UMZ	- Urząd Miasta Zamość

 DYREKTOR
 Halina Rycak

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 - 2023”

Obowiązek opracowania „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 – 2023” wynika z art. 6 ust 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2020. poz. 218 z późn.zm.), który wskazuje, iż do zadań własnych gminy i powiatu o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Główną przesłanką podjęcia prac nad nowym dokumentem było zakończenie okresu obowiązywania „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2018 – 2020”. Ponadto w roku 2020 zakończył się także okres obowiązywania „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014–2020”, który wskazywał kierunki działania oraz nakładał zadania do realizacji ujęte w dotychczas obowiązującym lokalnym programie. W lutym br. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021”, który w zasadniczej swej części stanowi aktualizowaną kontynuację działań zapisanych w obowiązującym dotychczas Programie.

Mając na uwadze realizację zadań ustawowych „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 – 2023” zawiera cele, obszary, kierunki i działania wynikające wprost z uregulowań ujętych w „Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021”.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadne jest uchwalenie niniejszej uchwały.

DYREKTOR
Halina Rycak